

Одеський національний медичний університет
Факультет медичний
Кафедра хірургії №1 з післядипломною підготовкою

Сілабус курсу
«Хірургія»

Обсяг	9,0 кредити / 270 годин
Семестр, рік навчання	XI-XII семестр, VI рік навчання
Дні, час, місце	Згідно до розкладу на базі кафедри хірургії №1, вул. Акад. Заболотного 26
Викладач (-і)	Всі викладачі кафедри. Завуч кафедри Кошель Юлій Миколайович, к.м.н., доцент
Контактний телефон	048-750-01-16 067-289-85-21
E-mail	surgerykathedra@gmail.com
Робоче місце	Учбові кімнати кафедри хірургії №1, Вул. Акад. Заболотного 26
Консультації	<i>Очні консультації:</i> вівторок з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 <i>Онлайн консультації:</i> вівторок з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 через <i>Telegram/viber</i>

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися через очні зустрічі. У разі переходу на дистанційне навчання комунікація зі студентами буде здійснюватися за допомогою E-mail, та програм: Microsoft Teams, Telegram та Viber.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є визначення методів діагностики, алгоритмів консервативного та оперативного лікування хірургічних хвороб в залежності від симптомних та синдромних особливостей їх клінічних прояв; вивчення диференціальної діагностики захворювань органів черевної порожнини, позаочеревинного простору та грудної клітки; виявлення принципів післяопераційного лікування та реабілітації хворих з хірургічною патологією; вивчення факторів ризику виникнення ускладнень; вивчення результатів лабораторних та інструментальних досліджень.

Пререквізити курсу: анатомії людини – визначення топографо-анатомічних взаємовідносин органів і систем організму; мікробіології: вірусології та імунології – інтерпретування біологічної властивості патогенних та непатогенних мікроорганізмів; хірургії – надавати невідкладну медичну допомогу при найбільш поширених хірургічних захворювань; онкології –

визначати тактику обстеження і ведення пацієнтів з підозрою на злоякісну пухлину.

Постреквізити курсу: формування вміння застосовувати знання з хірургії в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Мета курсу – оволодіння методами діагностики, лікування та профілактики хірургічних захворювань; насамперед найбільш розповсюджених та невідкладних.

Завдання дисципліни:

- Знати методи діагностики, алгоритм консервативного та оперативного лікування хірургічних захворювань;
- Засвоїти методи диференційної діагностики захворювань органів черевної порожнини, позаочеревинного простору, грудної клітки;
- Вивчити принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з хірургічною патологією;
- Тракувати результати лабораторних та інструментальних досліджень травної, серцево-судинної та дихальної системи;
- Знати фактори ризику виникнення ускладнень хірургічних хвороб.

Очікувані результати

- Вміти визначити необхідні методи діагностики, алгоритму консервативного та оперативного лікування хірургічних захворювань травної, серцево-судинної та дихальної системи;
- Вміти провести диференційну діагностику захворювань органів черевної порожнини та грудної клітки;
- Вміти трактувати результати лабораторних та інструментальних досліджень у хірургічних хворих;
- Вміти надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних хірургічних захворюваннях травної, серцево-судинної та дихальної системи;
- Вміти вести медичну документацію у клініці хірургічних хвороб.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі практичних занять (138 годин), організації самостійної роботи студентів (132 години). Передбачено проведення індивідуальних та групових консультацій по вивченню практичних навичок у кабінеті практичних навичок.

Зміст навчальної дисципліни

1. Історія хірургії України. Організація хірургічної допомоги в Україні. Етика та деонтологія в хірургії.
2. Нові технології в хірургії. Сучасні методи діагностики та лікування
3. Синдром системної запальної відповіді у хірургічних хворих. Патогенез, значення при різних захворюваннях і травмах. Лікувальна тактика.

- 4.Шок у хірургічних хворих. Причини, діагностика, лікувальна тактика.
- 5.Критичні стани у хірургічних хворих: гострий респіраторний дистрес синдром, синдром черевної порожнини, колапс
- 6.Гнійні захворювання шкіри та м'яких тканин. Діагностика, диференційна діагностика. Методи консервативного і хірургічного лікування.
- 7.Нагнійні захворювання кисті та пальців. Методи консервативного хірургічного лікування
- 8.Правила проведення антибіотикотерапії при профілактиці і лікуванні хірургічної інфекції
- 9.Болі в животі, оцінка особливостей больового синдрому при диференційній діагностиці захворювань органів черевної порожнини.
- 10.Синдром гострої кишкової непрохідності. Етіологія, патогенез. Діагностика. Лікувальна тактика.
- 11.Синдром дисфагії, блювоти та порушення акту дефекації. значення у діагностиці та диференційній діагностиці. Лікарська тактика.
- 12.Синдром гострого живота. Діагностика, диференційна діагностика і лікувальна тактика. Диференційна діагностика гострих захворювань органів черевної порожнини.
- 13.Локальні та розповсюджені гнійно-запальні процеси органів черевної порожнини та черева. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика і лікування.
- 14.Механічна жовтяниця. Причини виникнення. Диференційно-діагностична тактика. Сучасні підходи до лікування. Печінкова недостатність при хірургічних хворобах, методи профілактики та лікування.
- 15.Кровотечі з травного тракту. Причини виникнення, діагностика та диференційна діагностика, лікувальна тактика.
- 16.Травми живота. Симптоматика пошкодження органів черевної порожнини та зачеревного простору. Інструментальні методи діагностики. Лікувально-діагностична тактика
- 17.Особливості протікання хірургічного захворювання у вагітних. Діагностика і диференційна діагностика гострих захворювань органів черевної порожнини. Особливості обстеження. Хірургічна тактика. Запобігання передчасним пологам.
- 18.Перебіг гострих захворювань у особ похилого віку.
- 19.Хірургічні захворювання у хворих з інфекційною патологією. Диференційна діагностика між гострими хірургічними та інфекційними захворюваннями.
- 20.Сучасні методи діагностики та лікування захворювань серцево-судинної та дихальної системи.
- 21.Синдром болю в груді, дихальної та серцевої недостатності при діагностиці та диференційній діагностиці захворювань органів грудної порожнини
- 22.Хірургічна патологія легень та плеври. Нагнійні захворювання легень та плеври.
- 23.Онкологічна патологія легень та плеври. Пухлини легень та межестіння.

24. Пошкодження органів грудної порожнини. Діагностична програма при пошкодженні серця. Тріада симптомів поранення серця. Єдина клініко-діагностична та лікувально-хірургічна програма при пораненнях серця.

25. Пошкодження органів грудної порожнини. Клініка і діагностика пневмотораксу, гемотораксу і хілотораксу. Лікувальні підходи.

26. Синдром дуги аорти. Клініка, диференційна діагностика, лікувальні підходи.

27. Синдром ішемії кінцівок. Захворювання, що викликають. Консервативне та хірургічне лікування оклюзій нижніх кінцівок

28. Оцінка синдрому болю в кінцівках при проведенні діагностики та диференційної діагностики судинних захворювань, уражень нервової системи та патології опорно-рухового апарату.

29. Проблеми тромбозів та емболій. Причини виникнення, шляхи запобігання, діагностика і диференційна діагностика, лікувальна тактика. Сучасні можливості консервативного лікування. Показання до хірургічного лікування і його основні методи. Захворювання вен. Синдром верхньої порожнистої вени.

Перелік рекомендованої літератури

Основна література

1. Клінічна хірургія (за ред. Л.Я. Ковальчука, В.Ф. Сасенка, Г.В.Климова Тернопіль. "Укрмедкнига". 2002, 536 с.
2. Оперативная хирургия (под ред. И. Литмана). Будапешт. Из-во А.Н. Венгрии, 1981. 1176 с.
3. Хирургические болезни. Учебник / М.И. Кузин, О.С. Шкроб и др. Под ред. М.И. Кузина, М. Медицина, 2002, 784 с.
4. Хірургічні хвороби. Підручник. (За ред. П.Г. Кондратенка) Харків, 2006. 800 с.
5. Хирургия. Руководство для врачей и студентов. Перевод с англ. (Под ред. В.Е. Jarrel, R.S.Carabasi) М.: ГЭОТАР, 1997. 1069 с.
6. Essential surgery. Editor prof V.V.Grubnik, O.L.Kovalchuk, A.V.Malinovsky. Ternopil, TSM, 2010. 543 p.
7. Белый В.Я., Заруцкий Я.М., Жовтоношко А.И., Асланян С.А. Очерки хирургии боевой травмы живота. Киев, 2016. 210 с.
8. Хірургічні хвороби (за ред. П.Д.Фоміна, В.С.Березницького) Київ, «Медицина», 2017. 406 с.
9. Ендоскопічна хірургія (за ред. В.М.Запорожана, В.В.Грубніка), Київ, «Медицина», 2019. 591 с.
10. Грубнік В. В., Ворохта Ю. М., Кошель Ю. М., Трегубенко Ю. А., Парфентьев Р. С. Перспективи використання соціальних мереж у процесі післядипломного навчання хірургів-інтернів. Матеріали навчально-наукової конференції «Сучасна післядипломна освіта: досягнення, проблеми, перспективи» 7-8 листопада 2013 року м. Харків: «Оберіг», 2013. 230 с.

11. Грубнік В. В., Кошель Ю. М. Досвід дистанційного навчання студентів 6 курсу на кафедрі хірургічних хвороб. Матеріали X ювілейної Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю: «Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищих медичних(фармацевтичних) навчальних закладах України на новому етапі». 18-19 квітня 2013 року м. Тернопіль, С. 94.
12. Грубнік В.В., Кошель Ю.М., Міщенко В. В., Парфентьев Р.С. Форми контролю та критерії оцінювання знань англомовних студентів 6-го курсу міжнародного факультету на кафедрі хірургії №1 ОНМедУ. VI Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні технології у контексті іншомовної підготовки фахівця». Електронне видання. Полтава 2018 рік.
13. Грубнік В. В., Кошель Ю. М., Міщенко В.В., Ткаченко О. І. Досвід впровадження пілотного «Крок2» з хірургічних хвороб у навчальний процес студентів 6 курсу одеського національного медичного університету. Науково-практичний журнал «Здобуття клінічної і екстремальної медицини» ДВНЗ «Тернопільській державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України». №2/2016. С. 44-45.
14. Грубнік В. В., Кошель Ю. М., Ткаченко О. І. Роль індивідуальної самостійної роботи студентів 6 курсу медичних університетів у фаховій підготовці лікарів. Journal of Education, Health and Sport. Vol 7 №1\2017. p.503-510.
15. Грубнік В. В., Кошель Ю. М., Ткаченко О. І. Щодо деяких аспектів сучасного лікування ехінококозу печінки. Харківська хірургічна школа. Медичний науково-практичний журнал «Записки практичного лікаря». №1(82). 2017. с.130-134.
16. Міщенко В.В., Грубнік, О. І. Ткаченко, Ю. М. Кошель. Роль і місце мініінвазивних втручань у веденні хворих з механічною жовтяницею різного генезу. Науковий журнал «Вісник вінницького національного медичного університету». №1, Ч.1 (Т.21). 2017. с.82-84.

Додаткова література

1. Ковальчук Л.Я., Дзюбановський І.Я. Атлас оперативних втручань на органах шлунково кишкового тракту і передньо-черевній стінці. Тернопіль, Укрмедкнига, 2004. 206 с.
2. Крестин Г.П., Чойк П.Л. Острый живот: визуальные методы диагностики. М.Медицина. 2000. 360 с.
3. Лекції з госпітальної хірургії (за ред. Проф.. В.Г. Мішалова), Київ, Наукова думка, 2003. 407с.
4. Воєнно-польова хірургія (за ред. Я.Л. Заруцького, В.Я. Білого), Київ «Фенікс», 2018. 544с.
5. Surgery Editor. Bereznyts'ky Y.S., Zarharash M.P, Mishalov V.G. Vinnytsia, 2016. 711p.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності вивчення кожної теми дисципліни виконується за традиційною 4-ьох бальною шкалою; на практичному занятті треба опитати не менше 50% студентів, а на семінарському не менше 30%.

У кінці циклу поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх поточних оцінок за традиційною шкалою, округлене до двох знаків після коми, наприклад 4,75.

До іспиту допускаються лише ті студенти, які не мають академічної заборгованості і їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Іспит проводиться в кінці циклу. Він також являє собою середнє арифметичне 4-ьох складових оцінок за:

1. Курацію хворих
2. Практичні навички
3. Рішення ситуаційних задач
4. Рішення тестових завдань КРОК-2

Кожний з цих видів роботи оцінюється за 4-ьох бальною системою. Рішення тестових завдань Крок-2 оцінюється в залежності від відсотка правильно вирішених завдань наступним чином:

Правильні відповіді:

91%-100% - «5» - відмінно

81%-90% - «4» - добре

71%-80% - «3» - задовільно

70% та менше – незадовільно

Оцінка з дисципліни складається як середній бал поточного навчання та оцінку за іспит і отримана сума ділиться на 2.

За національною шкалою оцінку за дисципліну представлено у таблиці.

Середній бал за дисципліну	Відношення отриманого середнього балу за дисципліну до максимальної можливої величини цього показника	Оцінка з дисципліни за 4-ьох бальною оцінкою (національною)
4,45-5,00	90% - 100%	5
3,75-4,44	75% - 89%	4
3,0-3,74	60% - 74%	3

Самостійна робота студентів.

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється на останньому занятті.

Приблизні теми й тематика самостійної роботи студентів:

1. Диференціальна діагностика при шлунково-кишковій кровотечі.

2. Функціональні, інструментальні методи дослідження при захворюваннях шлунка та кишечника.

3. Функціональні, інструментальні методи дослідження при захворюваннях печінки, позапечінкових жовчних протоків, підшлункової залози.

4. Трансплантологія.

5. Диференціальна діагностика та лікування захворювань щитоподібної залози.

6. Диференціальна діагностика та лікування захворювань прямої кишки та параректального простору.

7. Диференціальна діагностика та лікування захворювань середостіння

8. Диференціальна діагностика та лікування гострого тромбозу мезентеріальних судин.

9. Диференціальна діагностика та лікування кишкової нориці

10. Антикоагулянти та тромболітична терапія при гострому тромбозі

11. Диференціальна діагностика, профілактика та лікування гострої виразки травного каналу

Індивідуальна самостійна робота студентів

1. Написання реферату “Лікування гнійних захворювань шкіри та м'яких тканин”.

2. Засвоєння практичного навичку “Пальцьове дослідження прямої кишки” на муляжах.

3. Написання реферату “Лікування гострої кишкової непрохідності”.

4. Засвоєння методики проведення лапароцентезу.

5. Засвоєння практичного навичку “Визначення груп крові та тимчасова зупинка кровотечі”.

6. Виконання первинної хірургічної обробки на муляжі

7. Засвоєння практичного навичку “Транспортна іммобілізація”

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання виконуються своєчасно, готуватись щодено.. За невчасне виконання завдання студент отримує незадовільну оцінку. Перескладання заняття здійснюється згідно графіку відробок.

Політика щодо академічної доброчесності:

- Студент повинен самостійно виконувати домашні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю, завдання Крок-2.

- Посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок інших авторів.

Політика щодо відвідування та запізень: Для отримання задовільної оцінки є обов'язковим відвідування і робота під час аудиторних занять. Запізнення студента дозволяється не більше ніж на 10 хвилин.

Мобільні пристрої: на занятті можна користуватись мобільними пристроями з дозволу викладача.

Поведінка в аудиторії:

Під час знаходження в аудиторії важливі: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливність та неупередженість; здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки (під час дискусій); ретельна аргументація своєї думки; дотримання етики академічних взаємовідносин.